

Передплата
на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:
на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:
на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Однодневниця.

Ледви успіли ми відложити перо, котрим похвалили д-ра Окуневського за его поведене на зборах виборців в Жабю 1. вересня, де він здавав ся вступати вже на поле реальної політики і висвободжати себе з кайданів всяких максимальних і мінімальних утопій, як довело ся нам прочитати справоздане з таких же зборів в Косові, 3. вересня, — розчарувати ся і сказати собі: Пос. Окуневский полишив ся таки і на дальше — Окуневским....

Два дні різниці часу, а яка кольосальна переміна! В Жабю — реаліст, посол, що уміє числитись з обставинами і певними потребами своїх виборців-селян; в Косові — билінка, що подаєсь в сторону, куди випадково повіяв легкий вітерець. В Жабю мав пос. Окуневский вже на стільки моральної сили, щоби стати на своїх ногах і зрозуміти задачу посла; а в Косові вернув до давнійшої своєї хитливости і нагінки за популярністю у всіх стороництв і фракцій.

Справоздане з віча косівського гласить: «Посол розповів зібраним широко о всіх справах, якими рада державна послідної сесії займала ся, як також о много біжучих справах. Опісля виступали селяни з всілякими просьбами до ради державної і до союму, як також з різними жалобами на власти місцеві. Посол відповідав на ті жаданя, нотував собі їх і обіцявав поладжувати. А що до справ місцевих, то обіцяв зараз таки по зборах інтервеніювати в старостві і в виділлі повітовім».

Доси зовсім коректно і по жабіївски. Але в справозданю косівським, поданім до «Дѣла» д-ром Даниловичем, стоїть дальше: «По промові д-ра Даниловича (якій? — не

звісно) порішило віче одноголосно, зажадати від посла не лише заведеня загального, безпосередного, рівного права голосованя; не лише викупна всіх земель більшої посілости на власність селян та роздачі між селян камеральщин; не лише поділу Галичини, але зажадало також, щоби пос. Окуневский придержував ся одинокої селянської партії, с. є. рускої партії радикальної та щоби в своїй діяльності посольській зміряв всіма силами до здійсненя програми радикальної».

А якже відніс ся пос. Окуневский до сеї одноголосної ухвали віча? «Він відповів — як репортюе др. Данилович — на всі ті постуляти вдоволяючо і приркітк всего того держати ся, почім збори на внесене Сулятицкого з Березова, ухвалили єму вотум довіря». Значить ся: Пос. Окуневский завернув назад в табор руских радикалів. Радість наша була коротка — однодневна, так само, як однодневницею в своїх пересвідченях показав ся нам і пос. Окуневский....

Коментувати широко се поведене пос. Окуневського — річ злишна. Ми констатуємо лише, що в Косові загубив пос. Тянякевич свого клябового члена, котрим хвалив ся ще на зборах в Золочеві і з котрим думав розпочати велику акцію політичну в парламенті віденським! Пос. Окуневский скочив вже ріпучо в табор пос. Яросевича і мабуть ніхто не буде вже задавати собі труда, видобути єго з сего товариства....

Але нам насувають ся на вид хитливости деяких наших послів поважні питання, іменно: Куди такі послы заведуть Русь галицку? Чи робота їх може бути серіозною, наколи они самі несеріозні? Чи може з такими калейдоскоповими людьми числитися ся суспільність або яке-небудь законодатне

тіло? Чи вільно Руси галицкій дивити ся бездільно на ті посюки своїх конституційних заступників?....

«Дѣло», поміщаючи реляцію о тім поведеню пос. Окуневського, боронить несміло в сей спосіб свого пупіля, що при реченях: «збори зажадали одноголосно, щоби посол придержував ся одинокої селянської партії», при слівці «одноголосно» поставило знак виклику(!), а при слівці «одинокої» знак питання(?). Се велика чемність, на котру годі нам подати ся. Ми скажемо проте зовсім виразно, що пос. Окуневский по виступах в Жабю і Косові — розкрив перед нами свій характер політичний до наготи і що ми єму дальше вірити не можемо. Наш неан похвальний в минувшім числі для посла коломийського уважаємо проте яко нещасливий lapsus calami....

V. Конгрес польської соціальної демократії.

На днях 5, 6, 7. і 8. вересня відбув ся у Львові пятий з'їзд делегатів соціальних демократів з Галичини, Шлеска і Буковини. В святочно пристроєнім домі робітничім повитав першого дня з'їзду вібраних звісний агітатор і перепавший кандидат з послідної виборчої кампанії, тов. Гудец, зазначуючи, що соціальна демократія стане політичною партиєю першорядного значіня в краю, спосібною до борби з всіми противностями.

По виборі президії приступлено до вибору комісії, причім виявила ся деяка суперечність в поглядах «товаришів». Остаточно вибрано до комісії для організації партійної: дра Діаманда, Марка, Дашиньского, Кульмана, дра Лібермана і Лясоцкого. До комісії для агітації серед селян: Баланду, Клемєнєвича, Шіфлера, Вітика, Козакєвича, Обірка, Качановського і Скібіцкого. В дискусії промовляв між иньшима Русин Ганкевич, щоби піднести трава-

Блощиці.

А. КРАЄВСКОГО.

(Перевід з польского).

(Дальше.)

Иньшим родом суспільної блощиці є так звана політична блощиця.

Не є то порода, що виростає виключно в теперішнім поколіню, але можна би сказати, лиш відроджена в другій половині біжучого столія. Мимо сего є она родимим продуктом і не творить осібної верстви в суспільности, але рекрутує ся з розличних, менше або більше інтелігентних людей. Давнійшими літами прозивано такого чоловіка гайдамакою, хоть тим іменем хрещено також дійсних бурителів супокою. Сучасна блощиця політична не є цілковито небезпечною, а принайменше не у всій своїй діяльности. Видає ся она строгою тільки в початках, коли однак з нею більше пристаєш, пізнаєш, що мимо строгого вигляду і сильних на перший погляд шок, не кусає она зовсім і о стільки є немилуою, о скільки як кожду блощицю, визначає єї властива паразитна насікомим влізливість.

Походженє і минувшість блощиці політичної потапає найчастійше в таємничім сумерку. З'являє ся она звичайно на міскім бруді і звертає предовсім увагу незвичайним одягом — най-

охотнійше убирає ся, з початку щонайменше — по хлопманьски. Міна звичайно таємнича; коли переходить яка звісна, визначнійша личність, блощиця, де найбільше людей, здержує ся і мрієть допитливим поглядом минаючого єго дигнітара. Розуміє ся, що звертає на себе увагу. Над вечером знайдеш єго при скляночці в льокалі, де буває много осіб, покріпляючих ся по цілоденній роботі. Сідає звичайно ніби в найдальшій куті, так однак, щоби кождий міг єго побачити а він кожного обсервувати. Тут накладає перед себе всі можливі, які лиш можна знайти, часописи, читає їх по черзі а властиво удає, що їх читає, і вичікує тільки на когось, хто би присів ся до него. По короткій хвили зачепить єго з певністю і пічне перед ним виклад своїх теорій політичних. Зміст їх завжди той сам: Безвзглядна критика теперішньої системи політичної, відсудженє від чести і віри цілої публіцистики і мужів стану заравом личностей, надаючих тон в суспільности і називає всіх до нащадку злодіями, що не гідні лучшої судьби від жертв великої революції.

При такій балаканці здає ся тобі, що маєш перед собою воскресшого Робеспєра; шкіра дрожить на тобі, хоть не почуваш ся до ніякого злочину, вичисленого доперва через непримиримого політика. Але не лякай ся! — Сли ти є иньших пересвідчень, сли ти вже не радикал, ані ліберал, ані консолідатор, але найспокийнійший в світї консерватиста, або клерикал, можеш свобідно супротивити ся недоспілому Ро-

беспєрови, а сли маєш кипеню на стільки богату, щоби одною або другою «гальбиною» угадати апетит і жажду крови рєпубликанця, не тільки зволить він поділити твої пересвідчення, але навіть будеш мати вражінє, щось вилічив єго цілковито з ненависти до суспільности.

Під тим вражінєм виходиш з ним з рєставрації, прощаєш ся на улиці, желаючи єму супокійної ночі і кладеш ся до ліжка, вдоволенний, щось погодив з суспільним порядком одного мальконтента. Не думай однак, щоби блощиця зробила то само. Йде она на друге пристановище, до кавярні, де збирає ся недоварена молодіж, присвоююча собі скорєнько всякі теорії, які єї хто підсуне. На почві підправленій в додатку коньяком і денєрвуючою кавою чорною, приймають ся они далеко скорше і лекше. — Тут блощиця доперва є в своїм сосі. Окружена слухаючою і потакуючою молодежию, виполоє суспільне хабузя, доки одна або друга голова не пічне хитати ся на карку, поки позіханє не стане загальним; а коли пічне свитати, разом із зрєформованими через себе реформаторами суспільности прямєє домів в почутю, що сповнив до дна горожаньский обовязок.

Виступи такої блощиці політичної відбувають ся час від часу і по менше вчащуваних льокалях передміських. Траває то довший або коротший час, аж політик такий стає ся більше звісною фігурою, а тоді коли єму вже за тіснок буває дотеперішна арена, бажає пустити ся на глєбшу воду.

ду зв'язь рускої радикальної партії з соціальною демократією. Над вибором третьої комісії для національної справи, а властиво над квестиєю, чи така комісія має взагалі повстати, розвинула ся на з'їзді оживлена принципальна розправа. Характеристична річ, що за сею комісією заявили ся делегати із східної часті краю, значить, жиючи в суміші з руским населенем, підчас коли західні делегати з Дашиньським на чолі уважали таку справу за безпредметову. І так делегат Гекер противить ся виводженню на порядок денний квестиї національної, бо вичерпав її вже віденський конгрес, то-ж галицька соціальна демократія яко галузь австрійської мусить держатись програми і ухвал загального австрійського конгресу. Станіславівський делегат Давонковський радить, зазначити ясно і виразно своє становище супроти національного питання, щоби відперти напасти буржуазийної праси за брак патріотизму і зазначити супроти рускої радикальної партії, що змагаючи до незалежності соціалістичної Польщі узнають вповні змагання її до незалежності соціалістичної Русі-України. Цілком противної думки був божок соціалістів, пос. Дашинський, котрий заявив по prostu, що шкода марнувати дорогого часу на такі квестиї. «Ми не потребуємо — говорив він — демонструвати нашого патріотизму для тих, що виправляють нещиро політичні галабурди перед поліцією. Могучість наша росте, а коли наших противників закинемо шапками, будемо шутити з їх патріотизму. Пос. Козакевич мимо іронічних заміток і поблажливого кивання головою «товариша» Дашинського обставав за обговоренням питання національного. Остаточно при голосуванні 20 делегатів пішло за внесенням станіславівським а 47 стануло за Дашиньським.

По повитанню з'їзду тов. Новаковським іменем рускої радикальної партії і прочитанню кількох писем і телеграмів замкнено перше засідане конгресу. Того дня по полудни відбуло ся на Францішканській площі соціальне віче, про котре ми свого часу вже доносили.

Другого дня з'їзду прийшли на денний порядок справоздання центральних комітетів.

Із справоздання референта комітету для західної Галичини, тов. Чакого, довідуємо ся, що за 2 послідні роки урядили соціалісти політичних народних зборів 204; заборонених було 23. Фахових зборів відбуло ся 134, а крім сего близько 600 довірочних зборів за запросинами. Виборчих зібрань відбуло ся в західній Галичині 303. З того припадає на краківський округ 183, вадовицький 32, тарнівський 45, сандецький 37, рашівський 9. Через цілий виборчий час виходила в Кракові осібна Gazeta wyborcza. Летучих писем і відозв роздано 200.000. Фонд виборчий представляє ся так:

Дохід 3836.89 зр. розхід 3843.73 зр. Дефіцит отже вносить 6.84 зр. В Кракові виходить тижденьник «Narząd» (наклад 2000 прим.) дво-тижденьник для селян «Prawo ludu» (1500 прим.) фаховий двотижденьник «Kurjer kolejowy» (1300 прим.) і науковий місячник «Krytyka» (609 прим.).

Пос. Шіфлер яко референт з східної Галичини зазначив, що в протягу 2 літ заложено 23 товариств, членів є 9242, зборів устроєно 2689, на котрих брало участь 422.740 товаришів; на зібраннях чужих, противних сторонництв промовлювано 349 разів — а референти звиділи 432 місцевостей на провінції. Головною задачею є здобуте робітничих кас хорих, що й стало ся у Львові і в Перемишлі. Процесів в послідних 2 літах було 221; товаришів засуджено на 192 літ в'язниці; газета «Robotnik» 19 разів конфіскована — числить 1300 предплатників, а жидівський соціалістичний орган має їх 1200. На послідні вибори видали $3\frac{1}{2}$ тисяча гульденів

З справоздання тов. Тадея Регера з Цешина довідуємо ся, що партійне життя почало ся на Шлеску що йно перед 2 роками і то головно між гірничими робітниками. Небавом має відбути ся соціалістичне віче в Фриштаді. Органом сторонництва є «Równość», що числить 1700 предплатників.

Яко референт з Буковини виступив товар. Обірек і зазначив, що на 9 буковинських міст, всім посідає соціалістичні товариства.

Наступила коротка критика діяльності комітетів обох частий краю, після чого уділено їм вотум довіря.

Наступили справоздання обох соціалістичних послів з їх парламентарної діяльності.

(Далі буде.)

Д О П И С Ь.

З Коломиї.

Про концерт взірцевого хору академіків, що відбув ся 29. вересня с. р. в Коломиї і про забаву з танцями, яка слідувала по концерті, одержуємо таку допись від одного учасника зі Станіславщини.

Мабуть з причини, що проєктований концерт не відбув ся в Станіславові, поспішило не трохи руских родин також зі Станіславщини на концерт коломийський, і — правду сказати — не пожалували труду і видатку, тим більше, що дохід був призначений на звітну поважну ціль. З часті концертної ми були взагалі вдоволені, а коли були і голоси, що «дещо» може не вийшло зовсім артистично, то на се зложилась незвичайна утома пп. співаків, котрі в короткім часі стілько разів концертували, відбували довгі, томлячі дороги возами, і часто-густо в день концерту ще й на богослуженнях

в церкві співали. Честь їм за те, що мимо того вивязались і в Коломиї добре з своєї задачі.

По часті концертній слідувала забава з танцями. Та як раз про те ми мали-б де-що сказати. Комітет місцевий на жаль не сповнив тут своєї задачі і ми бачили немало гостей замісцевих справедливо невдоволених. Комітетових на салі, де забава відбувала ся, ми зовсім не бачили; ні один з них не слідив за тим, хто з прибувших (запрошених) гостей зпоза Коломиї бавить ся, а хто зовсім ні, і ми начислили кільканайцять панночек замісцевих, котрі майже до рана і ногою не рупили. Прикро було глядіти на се; бавили ся свої і ті щасливі, що мали знайомих. А прецінь «сили танцюючі» що найменше рівноважились. Та що з того, коли одному аранжерови, проф. Маслякови зі Станіславова, місцевий комітет не дав ніякої помочи, — а була она потрібна, бо здвиг гостей був великий. Звідси пішли нарікання і дивно, що сї нарікання і голоси невдоволення з коломийських вечерків взагалі досить часто повтаряють ся. Нераз ми вже чули голоси «провінціалів», що мовляв, до Коломиї не варто їхати на вечерки, — там бавлять ся самі члени «Родини» і їх родини а про чужих гостей, котрих запрошують, ніхто не дбає, хіба про їх кишеню, значить свої бавлять ся коштом замісцевих.

Невдоволені вказують на те, як подібні вечерки устроюють «Качковьяни». — Там, кажуть, мусять всі бавити ся, бо комітет вважає се першою своєю задачею.

Були і иньші неточности і колізії зовсім немилі. І так. Про ціну вступу на концерт коломийський і на забаву запрошені замісцеві гості нічого не знали, бо на запрошеннях сего не було. Музика заграла коломийки і грала довго, та танцю ніхто не починав. Всі гляділи на входіві двері, чи не вийде хто з комітетових зарядити танець, — не виходив ніхто, гості проходжува-ли ся здивовані по салі і ждали, що буде дальше. По якімсь часі музика бачучи, що грає дармо, перестала грати. Коли се наступило, вийшов по хвили один пан(ми его не знаємо) на середину салі і заповів голосно, що хто хоче бавити ся, має ще заплатити при касі 50 кр. — А чей кождий з нами згодить ся, що се вийшло «погане». Оно щось небувало на поважних вечерках руских. Гості счудовались на сей «modus procedendi» і — правду сказати — засоромились. Положим, що комітет забув подати ціну концерту і забав (хоч другі комітети сего не забули), то ще і тоді був иньший спосіб щоби вийти з колізії. Можна було піти поміж мушун і се їм довірочно сказати, але не голосити дивовижі прилюдно серед салі.

Подаємо сих кілька заміток в тій цілі, щоби на будуче устали нарікання «своїх на своїх», щоби Коломиїяни мали згляд при забаві не ли-

Нагоду до того дають ему звичайно перед-виборчі згромадження, які предовсім в нашій фракції розбитій суспільности, дають розличним темним індивідуам вдячне поле до попису.

Будучи на таким зібранню, маєш ласкавий читателю, нераз нагоду бути свідком, як предсідатель дзвонить і дзвонить і не може допросити ся супокою, бо десь в куті салі або на її галерії рівночасно другі дебати ведуть ся. То безперечно політична блощиця, придибавши кількох слухачів, починає збори на власну руку, а що розправа там веде ся не після з гори означеного порядку денного, але говорить ся те, що слухачи на язык принесе, а в додатку трохи поперчить ся, нічого дивного, що така блощиця знаходить слухачів і що наслідком того годі дійти в салі до ладу.

Буває однак часом, що така людина, або почує в собі ненадійно висше покликане або вговорена своїм окруженем, з власної або без власної волі знайде ся на трибуні. Доперва тоді є чого послухати. — Розвиває свої теорії після свого звичаю, аж подибле ся з відправою якогось з вироблених і поважаних бесідників. Забуде она безперечно языка в роті, збенезжить ся, збаламутить ся, викличе сміх в аудиторії і запечатає раз на завсїгда свою недоспілу карієру дійсного політика.

Через те, не стратить він популярности. Противно зискає навіть на такім дебюті, — звичайно на будучність одержує характеристичну азву «народного коміка».

Блощиця політична, або запечатає на тім свою карієру, як сказано попередно, або не даючи цілковито за програну і палаючи німстою супротив тих, що не пізнали ся на ній і не признали її «спасительних» для суспільности основ, перекидає ся до иньшого табору, вертає іменно до своїх давних adeptів каварняних і тут починає на ново свою діяльність. В тім періоді починає она ставати одним з найнебезпечніших параситів суспільних, вправді не своєю особою але своїм духовим поколінням, котре перенявши ся нездоровими теоріями, розуміє їх більше серію і не призадумуючи ся, чи они добрі чи злі, ширить їх дальше.

Не підозріваю тя, ласкавий читателю, о те, щоби ся коли в твоїй вандрівці по тій землянці, заблукав ся случайно до нічної кнайпи, шумно «каварнею» званої. Повідаю «шумно», бо крім назви кавярні, з напоєм музулманів нічого майже не має она спільного. Справедливо один з знаменитих знатоків суспільних відносин виповів суд, що ті нічні кнайпи, то не що иньшого як отворені рани на тілі велита, котрими спливають нездорові соки, щоби організм міг добре і здорово функціонувати. На жаль в тій атмосфері нездорових соків суспільних обертають ся і здорові люди, котрі заражують ся від тих соків, а заразивши ся тою атмосферою, розносять її дальше і далеко навіть поза мури нічної кавярні.

Але ходи за мною, любий читателю. Віддемо в обскурну, тісну улицю, оподаєки від

гамору середмістя. По витоптаних східках входимо до пристановища політичної блощиці. На вході ударяє тебе немилый запах напоїв ріжного рода і тютюневого диму. Перетискаєш ся поміж кількома нужденними столиками і сїдаєш собі в кутику, щоби ані собі ані нікому не повати забави. А забава заповідає ся бути широкою, бо то суботнішня ніч, попереджуюча день супочинку по цілотижневній роботі. Кавярня починає звільна заповнювати ся ріжного рода народом працюючим і дармуючим, почавши від голоусого молодика до підстарковатого піввічного кавалера. Тих послідних, яко здекларованих скептиків, найчастійше без ніяких пересвідчень, полишаємо на боці і не будемо занимати ся ними, а приглянемо ся лучше молодіжи, що шукає розривки в нічнім притуловіщі.

При нічнім столику розперло ся кількох, у котрих пушок під носом належить ще до будучности. Одежа їх, не грішуча чистотою і опрятністю, свідчить, що належать до робітничої верстви і що є то такі, котрих свіжо виволовив майстер на челядників. Знайшли ся тут они, щоби протратити в протягу одної ночі нужденних кілька золотих, запроцьованих в цілім тижні тяжкою роботою при варстаті. Прогулявши днесь все, будуть примирати голодом знов цілий слідуочий тиждень, щоби будучої суботи протратити на ново те, що зароблять.

Далше буде.

ше на своїх але і замісцевих гостей, коли їх просять і кажуть їм платити.

Вісти політичні.

Після »Fremdenblatt«-у має бути рада державна сликана на 23. вересня.

»Politik« з 8. вересня пише: Німці-обструкціоністи чванили ся беззастанно, що они не боять ся ніяких хоч-би найбільше суворих мір правительства, а витривають при своїм. Хто в той героїзм тевтонський хотів вірити, той міг вірити аж до 1. вересня, т. є до хвилі, коли зібрала ся конференція правниці на наради з правительством. Нині щезла тевтонська відвага, наколи не у всіх, то бодай в прасі обструкційній, котра хватає всяку вість о мнмих непорозуміннях в таборі правниці дуже поквашо і тїшить ся тим всім неначе дитина. Так, приміром, голошено, будь-то Поляки не радї, виймати Чехам печені каштанці з огню, а показало ся, що як-раз Поляки стали в обороні прав національних чеського народа. Дальше надїяно ся, що більша посїлість ческа проголосить 4. вересня на своїх зборах в Празі відмінну програму. І ся надїя розвіялась. Говорено також о розстрою межі клерикалами а прочими клубами, а виявилось, що клерикали йдуть солідарно, хоч застерегли ся, подібно як і другі клуби, перед осудом, мов-то теперішня більшість хоче бути правительственною. Балакано і про всякі підпольні інтриги в нідрі правниці, але і се не справдилось. Хто не боїть ся — кінчить »Politik«, той не потребує так зїрко підглядати противника.

Комісія парламентарна правниці уповномочила свого презеса, пос. Яворского, до дальших пересправ з правительством. Пересправи ті дотикають однакж лише зміни регуляміну і питання: хто має дати почин до такої зміни і в який спосіб.

Др. Ебенгох, член клубу християнських людювців (бар. Діпавлього) прибув до Відня. Як звісно, то др. Ебенгох мав би обняти президію палати посольскої на місце д-ра Катрайна.

Словінці розіслали вже запросини до деяких членів сполученої правниці на своє віче, що відбуде ся 14. вересня в Люблянї. Запросини такі одержали з руских послів: Барвінський і Вахнянин. Пос. Барвінський удасть ся на се віче. А буде се признакою повної солідарности послів руских з змаганнями словінсько-хорватескими, так як знов Словінці і Хорвати солідарно постоять за правами народу руского.

Новинки.

— **Здоровле Его Ем. Кардинала С. Сембратовича.** Дня 8. с. м. відбуло ся консіліюм, в склад котрого входили лікарі: проф. віденьского університету др. Нотнагель, протомедик др. Мерунович, др. Зембицкий, проф. львівского університету Ридигер, др. Ненцкий і свояк Емин. др. Гладишовский з Тернополя. Консіліюм ухвалило приступити як найскорше до операції болякавитвореного в жолудку. Еминенция згодили ся на операцію, котра відбуде ся 11. с. м. перед полуднем. По причині тої так важної постанови вислали Еминен. телеграфічну депешу до св. Отця з просьбою о благословенство »in articulo mortis«. В четвер зібрала ся капітула, щоби попрацати ся з Еминенцією, почім хорий сповідав ся, а в пятницю прийняв св. Тайну Єлеопомазана. — З препоручення проф. др. Нотнагеля доконає операції проф. др. Ридигер. — Еминенция заховують повну відвагу і спокій духа.

— **З дирекції залізниць.** З днем 1-го вересня с. р. змінено назву станції »Дукє-Лядовіц«, лежачої на шляху Пільзно-Дукє в окрузі Дирекції Пільзно, на »Лядовіц«.

— **В Калуші** побудовано новий будинок для ужитку виділової школи. Посвячення того будинку довершив о. Володимир Петрушевич.

— **Брук із глини.** В Сполучених Державах північної Америки вводять брук із глини, названої »клінкер«. Такий брук твердший від граніту, не нищить ся за 15 літ і дешевший, ніж камінь. Управа міста Варшави хоче завести у себе

такий брук і старає ся о увільнене тої глини від цла.

— **Край без поліції і арештів.** На острові Ісландії нема ні арештів ні поліцаїв і ніхто за ними не тужить. За тисячу років були там лише два злодії. Один, автохтон, украв був одно ягня, але судия сконстатував, що се він зробив з нужди, і одинокою карою було те, що его країни знесли для него і его родини домашнє звяряде, вибудовали дім і подарували річі і ціле стадо ягнят. Другий злодій вкрав 18 вівців з користюлюбивости; але що то був чужинець, то его сейчас видалили з краю.

— **Практичний музика.** Що музики терплять велику спрагу, о тим вже чимало писали поети всіх віків. Отже недавно одна берлінська часопись подала примір, що спрага і сльвів майже завжди ходять в парі. Іменно якийсь сенсор Мілер-і-Кардевар з Таррагони, затим дитя хорошого краю сльвів і вина, велів зладити собі патентом забезпечену гітару, котрої внутре творить рід збірника для напиктів, а зверху находить ся ще малий чошик. Чи сей практичний музика грає на гітарі в заповненім стані чи користуєсь нею для покріплення лиш підчас вандрівки по негостинних околицях, на жалє годі дізнати ся з сеї оповістки. Обавляти ся лише треба, щоби не довідали ся о тим нашій музики, особливо басісти, та не хотіли перемінити просторого внутря своїх басів в збірники пива. Тоді ледви, чи яке весіле пішло би гаразд!

— **Тринайцятка в житю Вагнера.** Як звісно приписують Німці особливше значінє числу 13. Одно з берлінських письм оголосило недавно, яку ролю відограєла фатальна тринайцятка в житю Вагнера. Вагнер уродив ся в р. 1813, а сума цифр его року уродження дає 13. Театр в Байрайт отворено з днем 13. серпня. Тангайзера вкінчив 13. цвітня, 13. марца 1861 перепала ся опера в Парижі, а 13. мая 1895 прийшла в тим місті до великої хвали. Вагнер написав 13 опер або музичних драматів а представленє Freischütz'a, на котрім був присутний 13. жовтня, наклонило его до вибору композиторского заводу; театр ригский, в котрім Вагнер був з початку, дрігентом, отворено 13 цвітня 1844, вигнанє Вагнера з Саксонії тревало 13. літ, послїдний день его побуту в Байрайтї був 13. вересня. Ліст відвідав Вагнера 13. січня 1883. Вагнер умер врешті 13. лютого.

— **Руска читальня ім. Тараса Шевченка** завязала ся в Монт-Кармель в Пенсілвенї в півн. Америці. Дня 22. серпня с. р. (як пише американська »Свобода«) вибрали ся монт-кармельські патріоти до церковної галї і там по нараді заложили читальню. Сходина будуть відбувати ся на-разї що неділі і в дні, коли нема роботи. На початок записало ся 30 членів і зїбрали на перші видатки 10 долярів. Є надїя, що число членів небавом учетверить ся, бо не всі Русини Монт-Кармельці знали, що читальня має оснувати ся. Читальню названо іменем Тараса Шевченка; місячну вкладку постановлено 10 центів і вибрано заряд, до котрого увійшли: о. Ст. Макарьяк яко голова, М. Галькевич бібліотекар, а Гр. Трохановский касиєр.

— **Пригода на залізници.** В неділю, в ранїшнім поїзді, що ішов з Перемишля до Львова, пригадав собі один кондуктор зі Львова коло рампи на львівскім тракті, що не відобрав решти з пятки при буфетї на двірці. Отже вискочив з вагона, але так нещасливо, що зломив ногу. Мав ще на стілько сили, що якось доволїк ся до поблизької будки, звідки відвезено его до загальноного шпиталю.

— **Самоубийства.** У Львові застрілив ся Стан. Бентковский, вояк 30-го полку піхоти. — В Перемишлі повісив ся на простиралї в арешті поліційнім Павло Гловач, капраль тамошної поліцій войскової.

— **Страшний поєдинок.** Румунський мужик Грігор Мунтяк підозрївав свою доволї красну жінку о невірність. Одного дня застав він єї в поли на любовнім рандеву з Ілією Павлом котрого він вже давно підозрївав о заказанї зносини. Случайно у обох були коси в руках і почала ся між обома мужиками страшна борба. Після короткої кровавої бійки Ілія упав півмертвий на землю. Недовго по тим ішло туда військо і по заосмотреню ран військовим лікарєм принесено умираючого до села.

— **Огні.** З Самбірщини пишуть нам: Дня 6. вересня в саме полудне вибух огонь в селі Радлювцях під Самбором і знищив около 70 загород селянських разом з цілими сегорічнім збором збіжа і паші. Будинки двірєкі на фільварку уражено завдяки енергічній помочи префекта сусіднього шляхотского села Кульчиць п. Григорія Кульчицкого, котрому належить ся признанє. — Про огонь в Стрїлкові коло Стрия пишуть: Ве-

лике нещастє навістило село Стрїлків дня 4. с. м. При сильнім вітрі вибух около 10 години рано огонь із стодоли Марка Косаря і заки спостережено того страшного гостя, опанував він всі будинки Марка і скоростию блискавиці переносив ся що-раз ширше й дальше. Жертвою пожежі упало 41 нумерів зі всіма будинками господарскими і всякими движимостями. В кількох годинах (до 3-ої сполудня) спопелїло около 200 будинків. Всякий ратунок був неможливиий. В цілїм селї, що числить до сто нумерів, є всего щось пять кирниць, річки ніякої, отже голвно недостаток води спияв ратунок. На ратунок прибув найперший бар. Юліян Бруницкий з женою, зі всіми офіціялістами та челядію, з кіньми і з нараженєм життя спїшив усюда перший, а панї Бруницка сама двигала воду на дахи і зливала. О. парох Стрїлкова тяжко хорий, то й не всілі був занятись нещасними, отже п. Бруницкий тим заняв ся, зарядив привезти хлїба з міста — чим заняв ся директор рільничої школи з Бережницї п. Розвадовский, котрий не меньше потрудив ся коло ратованя при огні. Нужда погорільців велика. Без даху, поживи, одежі, загалом без способу до життя осталоє около 450 душ. Все майно їх спопелїло, бо все вже було спрятанє по стодолах. Завязує ся місцевий комітет ратунковий, а поки-що нехай кождий милосерний чоловік поспїшає з помочию, чим зможе, на адресу або о. Чепїла або бар. Бруницкого в Стрїлках. — Про огонь в Мацощинї доносять: В понеділок 6-го н. ст. вересня о годині 1-ій в полудне займив ся огонь в Мацощинї, а вівторок вечером ще тїли рештки збіжа і хат. В огні погилла 70-літна жєнщина і так спалила ся, що лишив ся іно кістяк. В часї пожежі подув противний вітер і в наслідок того можна було уратувати значну частину села і церков. На ратунок прибула сторожа огнева з Жовкви, що-ж, коли сикавка недописала. Говорять, що огонь заняв ся від іскри, занесеної вітром з поля, де пастухи пекли кукурудзу. Шкода, переважно обезпечена, виносить 14.000. Погилло много худоби, а найбільше безрог.

Наука, штука, література.

Твори Степана Руданського. Том III. Впорядкував А. Кримский. Виданє Василя Лукича. — Ціна 50 кр. У Львові, 1897. Коштом Наук. Тов. ім. Шевченка. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. — Сторін 184 16^о. — **Том IV.** Впорядкував Василь Лукич. Сльвовомовки, поеми історичні, драматичні і переклади. Ціна 60 кр. Ціна книгарска за всі чотири томи 2 зр. а. в. — Сторін I—X (Переднє слово) + 1 — 263 16^о.

Телеграми.

Відень 10. вересня. Послїдна конференція міністрів повязала ухвалу що до средств, яких належить ужити для забезпеченя дальшого ходу справ в парламентї.

Відень 10. вересня. Заряд пражского сторонництва вислав до визначніших лібералів угорских меморіал, в котрім поясненю відносини Німців в Чехах і осьвідчає, що чєскі Німці всегда будуть боронити дуалїзму і не будуть перешкаджати австро-угорскій угоді.

Відень 10. вересня. Нарада межі гр. Баденїм а Ебенгохом усунула невдоволенє католицкого сторонництва. Католицке сторонництво має займатти управлюче становище серед парламентарної більшости.

Париж 10. вересня. Тутешні круги політичні надїють ся по зручности російских і своїх дипломатів витягнути можливо найбільшї користи для російско-француского союза з внутрєнішнополітичних відносин Австрії.

Петербург 10. вересня. В Бомбаю вибухла холера. Тижнево умерєв в місті понад 400 людий.

Царгород 10. вересня. Австрійский корабель »Іван Браїлі« ударив в англійский корабель і затонув. Залогу, 22 людий уратовано.

Перепїска Редакції і Адміністрації.

Впр. *І. Коц.* в Олєши. Дотичного спростованя ми доси не одержали. Справедливому жадаю ми завжди готові вдоволити.

Веснянки

прищипки, утробяні плями вигубляє успішно в дуже короткім часї, від давна випробований

Crème Iris

161 50—? Д-ра Whytt'a

— Ціна слоїка з приписом ужитя 80 кр. —

Тільки правдиві з підписом Д-ра Whytt'a.

Головний склад в аптїці

Жигм. Ружера

під »Срібним орлом« у Львові.

Де Ви купили сей годинник? У ІВАНА СЕЛЬТЕНРАЙХА

годинникара ц. к. залізниць державних,
на площі Маріяцкій, ч. 8.

з порукою дворічною, за 3 зр. 75 кр. Се
Найбільший склад годинників у Львові.

Так при продажі як і при нараві руть
ся він ретельно на два роки.

Цінники на желанє даром.

137 2-10

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр.
за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посылках почт. в цнї
по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко
ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3-—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. —
Інші товари по умірених цнах. 69-?

„ДНЪСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
У ЛЬВОВІ

в домі «Просвіти» Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне припоручене Всч. Духовенству
і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех Епархїй,
обезпечає будинки, худобу, господарскі зварида, збіже в зерні і соломі,
сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнищою оплатою.

Школи ліквідуює ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заклю-
чені з першими Товариствами контрасекураційними подають „Днѣстрові“
можність обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Полїси «Днѣстра» приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечати ся через „Днѣстеръ“ після всіх можливих
комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найко-
ристнійші услїва і видає полїси і квїти в рускїм язїці.

Товариство взаїмного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришенє зарєстрованє
з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць владни
до опроцентованя по 5%. Гарантїя цілковита. Удїли по 50 корон. Позички
удїляють ся тїльки властвителям реальностей, вільних від тягарів, за пору-
кою двох членів. З позичок відтїгає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє аґенції в місцевостяхде „Днѣстеръ“ не є засту-
пленїй, приймають ся. (69-?)

Горсети, рука-
вички, шельки
підвязки, банда-
жи всіх систем

поручає

Г. Галайтовський

У ЛЬВОВІ,

площа Бернардинська ч. 3.

141 1-40.

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель)

приймає передплату на всі часописи у всяких язиках і доставлює їх
до дому без всякої доплати.

Спеціаліст обуви непромакаючої власного винайденя!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД і РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамскої і для дїтий

у Львові, площа Бернардинська число 10.

має честь повідомити отсім Вл. Публіку, що ви-
рабляє ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного винайде-
ня, з всякого рода шкір, як: Обувє мужеске і
дамске, також чоботи з холиями тревалї, над-
мірно легкі і по цнах дуже приступних. — Також приймає до відновленя
і направи Кальоші і Плащі кавчукові, всякі гумові приряди як також зельо-
ваня обуви кавчуком. — Всякі замїсцевї замовленя виконувє в можливо як
найкоротшїм часї. — Дякуючи за дотепершні ласкаві вгляди, і поручаю-
чєсь на дальше, остаю з глибоким поважанєм

139 4-140

Іван Яримович.

Спеціаліст до направи кальошів і плащів кавчукових.

Лижки столові з альпаки зр.
6-50, з хиньского срібла
зр. 15-—, лїжочки до кави з аль-
паки 3-25 зр., з хиньского срібла
7-— зр. за тузин поручає

ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ

желїзний гандель у Львові

площа Капітульна ч. 1.

(супротив катедр.)

145 1-8

За певну і добру льокацію
поручаємо

- 4 ¹/₂ % листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронови
- 5% листи гіпотечні премїовані
- 4% листи товариства кредито-
вого земского
- 4 ¹/₂ % листи Банку краєвого
- 5% облїгації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облїгації пропїнаційні

і всілякі ренти державні

Тї папери продаємо і купуємо
по найточнїйшїм курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Контора вимїни
і віддїл депозито-
вий перенесені до
льокалю партеро-
вого в будинку
банковім.

1000 туток цигаретових за
1 зр. поручає фабри-
ка туток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

Львів, улица Галицька число 12.

Замавляючим 5.000 туток ра-
зом опакованє і відсилка franco.

Робїтня унїформів

для п. ц. к. офіцїрів, урядників
130 14-15 і

пп. студентів

а заразом всіляких убрань
мужеских

Йосифа Сеґети

у Львові, улица Папська ч. 22.

Всякі замовленя виконують ся
по цнах умірених в як найко-
ротшїм часї, так в місци як
також на провінцію.

Вже появила ся з друку РУСКА КУХАРКА

або

Школа варєня по руски
містить 41 знаменитих зуп.

Всі печенї, які тїлько можливі: Во-
лові, баранячі вєпрові і т. д.

Байцїованє шинок, робленє зна-
менитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пизи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з
сиром, капустою і т. п.

Робленє вкусного набїлу і т. п.

Все в рускїй мові.

Цїна 70 кр.

По надїсланю переказом 76 кр.
висилає франко Друкарня народова
Ст. Манецкого і Сїлка, Львів. Готель
Жоржа.

143 ЦЕРАТИ 4-36

в великїм виборі дивани, хїд-
ники, капи, портїери, матерїи на
меблї, всілякі обїтя повозові і
сукна поручає найдешевше

СТЕФАНІЯ ВИШИНЬСКА

Львів, Котерника 16.

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робїтня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,

(І. поверх)

приймає всілякі замовленя і виготовляє їх з гу-
стом і елеганцією після найсвїжїйших журналїв.

Новости на дамскі сукні сезонови!

Матерїи вовняні, Зефіри, Батисти,
Пїки, Кретони, Перкалі,
Брокати

АНТІН ПІЗУНЬСКИЙ

Львів,
Академічна 12.

Парасольки,
Рукавички, «Фїґара», ковнїри
коронкові, Паски, Фартушки.

Маґазин богато заосмотрений.

Цїни низькі, конкуренційні.

151 20-47